

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Sylvy Šiškeové a soudců Lenky Kaniové a Petra Pospíšila v právní věci žalobců a navrhovatelů: **a) Hrdlořežská zvonička, spolek**, se sídlem Pod hloubětínskou zastávkou 188/24, Praha 9, **b) Mgr. O. K., MBA**, **c) F. K.**, a **d) J. G.**, všichni zast. JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Vodičkova 704/36, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem nábreží Ludvíka Svobody 1222/12, Praha 1, a odpůrci: **hlavní město Praha**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, zast. JUDr. Tomášem Hlaváčkem, advokátem se sídlem Kořenského 1107/15, Praha 5, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Správa železnic, státní organizace**, se sídlem Dlážděná 1003/7, Praha 1, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 7. 2025, č. j. MD-28782/2024-910/37, a návrhu na zrušení opatření obecné povahy – územního plánu sídelního útvaru hl. m. Prahy Z 2048/00, vydaného usnesením zastupitelstva hl. m. Prahy č. 16/4 ze dne 26. 4. 2012, o kasační stížnosti žalobce a) proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 12. 2025, č. j. 79 A 9/2025 - 159,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osobě zúčastněné na řízení **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- IV. Žalobci a) **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek ve výši **5 000 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodl jako odvolací správní orgán ve věci schválení záměru „*Modernizace traťového úseku Praha-Libeň – Praha Malešice, I. stavba*“. Proti rozhodnutí žalovaného podali žalobci

žalobu k Městskému soudu v Praze spojenou s incidenčním návrhem na zrušení opatření obecné povahy. Městský soud v Praze věc postoupil Krajskému soudu v Ostravě jako soudu místně příslušnému. Krajský soud v Ostravě následně žalobu i incidenční návrh zamítl rozsudkem označeným v záhlaví.

[2] Rozsudek krajského soudu byl žalobcům prostřednictvím jejich zástupkyně doručen dne 19. 1. 2026 (doručenka na č. l. 166 spisu krajského soudu). Poslední den dvoutýdenní lhůty pro podání kasační stížnosti [§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“)], tedy dne 2. 2. 2026, podal žalobce a) (dále jen „stěžovatel“), resp. jeho zástupkyně, proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Kasační stížnost stěžovatele je blanketní, tj. neobsahuje důvody, pro které stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu. Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že tyto důvody doplní k výzvě soudu podle § 106 odst. 3 s. ř. s.

[3] Nejvyšší správní soud (NSS) konstatuje, že řízení v nynější věci probíhá podle tzv. liniového zákona, tedy zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby strategicky významné infrastruktury. Tato skutečnost vyplývá z napadeného rozhodnutí žalovaného (např. jeho s. 2 nebo 29) a vyšel z ní i Městský soud v Praze v usnesení o postoupení věci ze dne 18. 9. 2025, č. j. 18 A 69/2025 - 116, v němž shrnul, že hlavní stavbou posuzovaného záměru je celostátní dráha ve smyslu § 1 odst. 2 písm. b) liniového zákona. To bylo ostatně i důvodem postoupení věci Krajskému soudu v Ostravě jako soudu místně příslušnému. Žalobci včetně stěžovatele proti místní příslušnosti Krajského soudu v Ostravě ani proti závěru, že řízení probíhá podle liniového zákona, nic nenamítali.

[4] Skutečnost, že se žalobou byl spojen incidenční návrh na zrušení opatření obecné povahy, nemá na aplikovatelnost liniového zákona v nynější věci vliv. Incidenční návrh na zrušení opatření obecné povahy má totiž akcesorickou povahu ve vztahu k žalobě proti úkonu aplikujícímu opatření obecné povahy. Žaloba proti aplikujícímu úkonu má tak sloužit jako „podvozek“ pro (incidenční) návrh na zrušení opatření obecné povahy. Projednatelnost incidenčního návrhu je závislá na podání žaloby a na potřebnosti rozhodnutí o incidenčním návrhu pro rozhodnutí o žalobě (rozsudek NSS ze dne 4. 10. 2022, č. j. 4 Ao 7/2021 - 179, č. 4404/2022 Sb. NSS, bod 16).

[5] Jak NSS v minulosti uvedl, podání incidenčního návrhu na zrušení opatření obecné povahy nemá vést k popření zákonodárcem zamýšleného zefektivnění, zrychlení a zkvalitnění soudního přezkumu vybraných rozhodnutí ve věcech klíčové dopravní infrastruktury (usnesení ze dne 18. 11. 2022, č. j. Nad 159/2022-137, bod 16). Kasační soud také již zvláštní procesní úpravu podle liniového zákona aplikoval i v případě, kdy byl se žalobou spojen incidenční návrh na zrušení opatření obecné povahy (rozsudek ze dne 19. 9. 2025, č. j. 6 As 186/2023 - 104, bod 221).

[6] Podle § 2 odst. 8 liniového zákona *k odstranění vad námitek, odvolání a rozkladu podaných po lhůtě stanovené pro jejich podání právním předpisem, podle kterého se podávají, se nepřiblíží. To platí i pro žaloby proti rozhodnutím vydaným v řízeních podle věty první i pro opravné prostředky proti rozhodnutím o těchto žalobách. Správní orgán a soud k odstranění nedostatků podání nevyzývá.*

pokračování

[7] NSS v usnesení ze dne 26. 6. 2024, č. j. 8 As 96/2024 - 96, uvedl, že § 2 odst. 8 liniového zákona představuje speciální úpravu vůči § 106 odst. 3 s. ř. s. Je třeba jej vykládat tak, že shledá-li soud, že kasační stížnost ve věcech týkajících se přezkumu rozhodnutí vydaných v režimu liniového zákona nemá všechny náležitosti (zde chybějící důvody kasační stížnosti), k odstranění shledaných vad stěžovatele nevyzývá. Odstraní-li pak stěžovatel vady kasační stížnosti po uplynutí lhůty k jejímu podání, soud k nim nemůže přihlížet (bod 25). Tento závěr byl následován i v dalších rozhodnutích kasačního soudu (např. usnesení ze dne 8. 10. 2025, č. j. 8 As 149/2025 - 18, ze dne 16. 10. 2025, č. j. 8 As 160/2025 - 20, ze dne 23. 10. 2025, č. j. 7 As 204/2025 - 22, nebo ze dne 12. 2. 2025, č. j. 8 As 10/2025 - 16). Odkázat lze i na odůvodnění usnesení ze dne 16. 10. 2024, sp. zn. IV. ÚS 2416/24 (zejm. body 12-17), jímž Ústavní soud odmítl ústavní stížnost proti usnesení NSS č. j. 8 As 96/2024 - 96.

[8] Aby mohla být kasační stížnost projednatelná, musí mít všechny zákonné náležitosti, mezi které patří mimo jiné uvedení důvodů, pro které stěžovatel napadá rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje (§ 106 odst. 1 s. ř. s.) Pokud je v „běžných“ kasačních věcech podána kasační stížnost, která nemá všechny zákonem předepsané náležitosti, NSS stěžovatele vyzve k odstranění vad ve lhůtě jednoho měsíce (§ 106 odst. 3 s. ř. s.). V souladu se speciální úpravou v § 2 odst. 8 liniového zákona ale NSS v nynější věci stěžovatele k odstranění vad kasační stížnosti nevyzýval. S ohledem na marné uplynutí lhůty pro podání kasační stížnosti dne 2. 2. 2026 již ani stěžovatel nemůže sám kasační stížnost o uvedení důvodů účinně doplnit, neboť k takovému odstranění vad by se podle § 2 odst. 8 věty první a druhé liniového zákona nepřihlíželo.

[9] Protože stěžovatel v kasační stížnosti neuplatnil žádné důvody, pro které rozsudek krajského soudu napadá, a tato vada podání se stala uplynutím lhůty pro podání kasační stížnosti (2. 2. 2026) neodstranitelnou, NSS jeho kasační stížnost odmítl podle § 37 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[10] Výrok o náhradě nákladů řízení ve vztahu k účastníkům řízení vychází z § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[11] Pokud jde o náhradu nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení, zabýval se soud výkladem § 60 odst. 5 s. ř. s. ve znění účinném od 1. 1. 2026. Podle věty první tohoto ustanovení *osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu nákladů řízení vůči neúspěšnému žalobci, pokud bránila své právo, které jí vyplývalo z rozhodnutí nebo jiného úkonu napadeného žalobou*. V nynější věci byla osoba zúčastněná na řízení ve správním řízení žadatelem, resp. stavebníkem; je tedy zjevné, že z rozhodnutí napadeného žalobou jí právo vyplývá (její záměr byl schválen). Otázkou však je, zda osobám zúčastněným na řízení náleží náhrada nákladů podle § 60 odst. 5 s. ř. s. i v případě, kdy soud kasační stížnost odmítl, tedy jaký je vztah tohoto ustanovení a již citovaného § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba (resp. kasační stížnost) odmítnuta).

[12] Je pravdou, že od 1. 1. 2026 zákonodárce novelizoval také § 34 odst. 3 s. ř. s., podle jehož první věty nyní platí, že *nestanoví-li zákon jinak nebo nevylučuje-li to povaha procesního práva, má osoba zúčastněná na řízení stejná procesní práva a povinnosti jako účastník*.

Kasační soud je však toho názoru, že § 60 odst. 5 s. ř. s. je právě jedním z případů, kdy zákon výslovně stanoví osobě zúčastněné na řízení odlišná procesní práva než účastníkům řízení. Jinak řečeno, § 60 odst. 5 s. ř. s. představuje *lex specialis* ve vztahu k § 60 odst. 3 s. ř. s., a proto v daném případě nelze prostřednictvím § 34 odst. 3 s. ř. s. dovozovat, že pod pojem *účastník* v § 60 odst. 3 s. ř. s. by bylo možné podřadit v případě odmítnutí žaloby (kasační stížnosti) i osobu zúčastněnou na řízení. Takový záměr zákonodárce z ničeho nevyplyvá, nadto je nové znění § 60 odst. 5 s. ř. s. formulováno značně široce a pro osobu zúčastněnou na řízení příznivě.

[13] To, že i v případě nemeritorního (procesního) skončení řízení lze hovořit o úspěchu ve věci, a tedy neúspěšném žalobci, vyplývá z již existující judikatury (usnesení rozšířeného senátu ze dne 26. 3. 2020, č. j. 9 Afs 271/2018 - 52, č. 4024/2020 Sb. NSS, body 51 až 52 a 61 až 62). Zároveň i za předchozího znění § 60 odst. 5 s. ř. s. pojmá kasační soud ve své rozhodovací praxi toto ustanovení jako *lex specialis* k § 60 odst. 3 s. ř. s. (z poslední doby např. odmítavá usnesení ze dne 17. 12. 2025, č. j. 6 As 128/2025 - 35, ze dne 23. 10. 2025, č. j. 7 As 206/2025 - 18, nebo ze dne 16. 10. 2025, č. j. 8 As 160/2025 - 20, která vedle výroku o tom, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů, obsahují samostatný výrok o tom, že ani osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení z důvodu, že neplnila povinnost stanovenou soudem). Na systematickém vztahu obou ustanovení se přitom novelizací od 1. 1. 2026 nezměnilo nic; došlo pouze k obsahové změně podmínek pro přiznání práva na náhradu nákladů řízení v jednom z nich. Ostatně například i kompetenční senát vedle úpravy náhrady nákladů řízení účastníků v řízení o kompetenční žalobě (§ 101 s. ř. s.) užívá ve vztahu k osobám zúčastněným na řízení § 60 odst. 5 s. ř. s. (usnesení NSS ze dne 18. 3. 2025, č. j. Komp 2/2024-45, bod 15).

[14] Kasační soud tedy uzavírá, že podle § 60 odst. 5 věty první s. ř. s. ve znění účinném od 1. 1. 2026 lze osobě zúčastněné na řízení, pokud bránila své právo, které jí vyplývalo z rozhodnutí nebo jiného úkonu napadeného žalobou, přiznat náhradu nákladů řízení vůči neúspěšnému žalobci i v případě, že kasační stížnost (žaloba) byla odmítnuta. Osoba zúčastněná na řízení by tedy v nynější věci měla právo na náhradu nákladů řízení vůči stěžovateli podle § 60 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s., avšak ve skutečnosti jí žádné náklady nevznikly, a proto jí NSS jejich náhradu nepřiznal.

[15] Jelikož stěžovatel zaplatil před odmítnutím kasační stížnosti soudní poplatek ve výši 5 000 Kč, rozhodl soud podle § 10 odst. 3 věty třetí zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, o vrácení této částky stěžovateli. Soudní poplatek mu bude vrácen ve lhůtě podle § 10a odst. 1 zákona o soudních poplatcích.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2026

pokračování

Sylva Šiškeová
předsedkyně senátu